

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Markéta Coufalová**
Název diplomové práce: **Arbeit mit unmotivierten Schülern im
Deutschunterricht**
Vedoucí diplomové práce: **doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.**
Oponent diplomové práce: Dipl.-Päd. Mag. Dr.phil. Thomas Pimingsdorfer

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

1. Výsledky práce

Diplomová práce Markéty Coufalové je věnována velmi zajímavé problematice práce s nemotivovanými žáky ve výuce německého jazyka, která navíc v souvislosti s vypuknutím koronavirové epidemie ještě nabyla na aktuálnosti. V době zadání práce se nemotivovanost žáků učit se německy jevila jako téma spíše okrajové, po zkušenostech s dlouho trvající distanční výukou se zařadilo mezi témata často diskutovaná a v odborné komunitě dokonce i výzkumně reflektovaná (např. šetření TIMSS a PISA). Na nově vzniklou situaci diplomantka velmi pohotově zareagovala a do své práce zakomponovala i své pedagogické zkušenosti získané během vlastní online výuky.

Za východisko pro zpracování teoretické části práce si velmi promyšleně zvolila charakteristiku postmetodického období ve výuce cizích jazyků. Dobře vystihla, že současná výuka už nepodléhá jednomu metodickému směru a že se vyznačuje řadou nových, v praxi zčásti ještě nezažitých atributů. Ve druhé kapitole tak plynule mohla přejít k samotné podstatě své práce, a to k vymezení motivace - nejprve v obecné rovině a následně i motivace ve výuce cizích jazyků. Za pochvalu jistě stojí preciznost, se kterou právě tuto kapitolu zpracovala. Seznámila se s řadou výzkumů věnovaných motivaci, provedla jejich pečlivou rešerši a výsledky představila ve stručné tabelární podobě tak, jak se s tím často setkáváme např. u řady úspěšně obhájených dizertačních prací.

Od kapitoly třetí si už postupně vytváří základ pro svůj výzkumný záměr. Vymezuje pojem demotivace a charakterizuje vybrané aktivizační metody, v nichž spatřuje možné řešení pro práci s nemotivovanými žáky. V závěru čtvrté kapitoly prezentuje sedm dílčích vyučovacích postupů, které si sama vyzkoušela ve své pedagogické praxi a které vyhodnotila jako postupy s vysokým motivačním potenciálem.

Za stěžejní a nejpřínosnější část předložené práce lze bezpochyby považovat část empirickou. Na pouhých 18 stranách se Markétě Coufalové podařilo představit design svého výzkumu, vymezit výzkumné otázky a podat na ně výzkumně podložené odpovědi. Statistické vyhodnocení zjištěných dat je realizováno naprosto profesionálně a je na místě vyjádřit v této oblasti diplomantce obdiv. Ačkoli bylo psaní této diplomové práce významně zasaženo koronavirovou krizí, dokázala si Markéta Coufalová najít cestu, jak svůj výzkum realizovat. Závěrečná diskuse velmi věcně shrnuje výsledky výzkumného šetření.

2. Struktura práce

Celá práce má 101 stran, z toho 45 stran tvoří teoretický úvod, 18 stran je věnováno vlastnímu výzkumnému šetření, které je dokladováno konkrétními ukázkami reakcí žáků na posledních 20 stranách. Práce má logickou strukturu, design výzkumného šetření je velmi promyšlený a plně koresponduje se stanovenými cíli práce.

3. Připomínky k textu

Ačkoli je z předchozí části posudku jasně patrné, že Markéta Coufalová vytvořila práci výjimečných kvalit, nemohu nezmínit i drobné výtky, které lze spíš chápat jako podněty, které by bývalo možné do práce ještě zahrnout. Název práce naznačuje, že stěžejním pojmem celé práce by měl být nemotivovaný, příp. demotivovaný žák. Vlastní demotivaci jsou však věnovány jen dvě strany textu a nemotivovanému žákovi jen dva odstavce. Navrhuji proto, aby této problematice byla věnována zvýšená pozornost v rámci diskuse během obhajoby práce.

Jakkoli si velmi cením výzkumné části práce, nemohu se zbavit dojmu, že se v ní diplomantka častěji dopustila formulační zkratky. Odpovědi na všechny 4 výzkumné otázky jsou poměrně kusé. Jistě by si zjištěná data zasloužila důkladnější interpretaci. Současně postrádám i přesnější vyvození závěrů pro pedagogickou praxi. Stručná doporučení uvedená v poslední kapitole jsou obecně platná (využití her, kvízů, komunikačních her apod.) a nezobrazují tak dostatečnou měrou výzkumná zjištění diplomantky.

4. Jazyková a grafická úroveň

Po jazykové stránce nelze práci vůbec nic vytknout. Ačkoli je celá práce psána německy, je takřka prosta jazykových chyb. Diplomantka formuluje své myšlenky pregnantně a na vysoké stylistické úrovni. Také po grafické stránce působí práce velmi čistě. Profesionálně jsou řešeny nejrůznější statistické výpočty, grafy a tabulky.

5. Otázky k obhajobě:

1. V jakých základních charakteristikách se podle vás odlišuje žák motivovaný od nemotivovaného? Je nemotivovanost žáka při učení se cizímu jazyku v něčem specifická, resp. lze konstatovat, že žák, který obecně přistupuje negativně k učení, bude mít automaticky negativní postoj i k učení se jazyku? Nebo existují instrumenty, jak efektivně motivaci žáka pro učení se jazykům zvýšit? Existuje nějaký rozdíl mezi nemotivovaným a demotivovaným žákem?
2. Řešení pro výuku demotivovaných žáků spatřujete zejména ve využití různých typů aktivizačních metod a postupů. Jakou váhu připisujete vlivu osobnosti pedagoga na rozvoj žákova zájmu o studium němčiny, jeho zapálení pro výuku, jeho odborným, jazykovým, pedagogicko-psychologickým a jiným kvalitám a kompetencím?

6. Závěrečné stanovisko:

Předložená diplomová práce se v mnoha aspektech vymyká běžným pracím předkládaným na katedře germanistiky PF JU v posledních letech. Markéta Coufalová zpracovala na vysoké odborné úrovni velmi obtížně uchopitelné interdisciplinární téma, přičemž prokázala nejen své skvělé formulační dovednosti v německém jazyce, ale i odbornou zralost, vysokou míru flexibility, s níž musela ve svém výzkumu reagovat díky koronavirové krizi na nepřítomnost žáků ve škole, i schopnosti samostatné tvůrčí a vědecké práce. Velmi oceňuji její přístup k řešení tématu diplomové práce, který je originální, inovativní, komplexní a pro zkoumání dané problematiky v kontextu výuky němčiny jako druhého cizího jazyka na základních školách potřebný. Po odborné stránce přesahuje teoretická i výzkumná část práce vysoce běžné požadavky na diplomové práce a dovoluji si tvrdit, že by s tímto textem diplomantka velmi dobře obstála i u rigorózního řízení.

Práce Markéty Coufalové splňuje požadavky na diplomové práce kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

- výborně -

České Budějovice 27. 1. 2021 Podpis vedoucí diplomové práce: